

ANDIJON VILOYATI STATISTIKA BOSHQARMASI

*2023- yil yanvar-dekabr oylari
uchun dastlabki ma'lumot*

ANDIJON VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASI

*Tashqi iqtisodiy faoliyat va savdo
statistikasi bo'limi:
74 228-30-37*

TASHQI SAVDO AYLANMASI

Mamlakatimizda olib borilayotgan iqtisodiy islohotlar xorijiy davlatlar bilan savdo aloqalarining jadal o'sishiga xizmat qilmoqda. Xususan, mamlakatning eksport salohiyatini oshirish bo'yicha qabul qilingan qarorlar mahalliy kompaniyalarga tashqi bozorlarda ko'proq tajriba orttirishga imkon beradi. Pirovardida ular jahon savdosida raqobatdosh ustunlikka ega bo'ladi.

Viloyatda bu borada so'nggi yillarda amalga oshirilayotgan eksportni rag'batlantirish, importni optimallashtirish va umuman olganda tashqi savdo muvozanatini ta'minlash maqsadida amalga oshirilgan chora-tadbirlar natijasida, 2023- yil yanvar-dekabr oylarida viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 5 030,3 mln. AQSh dollariga yetdi va 2022- yilning yanvar-dekabr oylariga nisbatan 747,8 mln. AQSh dollariga yoki 17,5 % ga ko'paydi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI (yanvar- dekabr, mln. AQSh dollari)

Tashqi savdo aylanmasi

2023- y.: **5 030,3** +17,5 %

(2022- y.: 4 282,5)

Saldo

2023- y.: **-2 714,4** (2022- y.: -1 789,5)

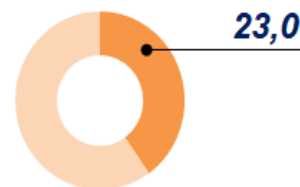

Eksport

2023- y.: **1 157,9** -92,9 %

(2022- y.: 1 246,5)

TSA'dagi ulushi, % da

Import

2023- y.: **3 872,4** +27,5 %

(2022- y.: 3 036,0)

Tashqi savdo aylanmasi – muayyan davr uchun mamlakat eksporti va importi qiymatining miqdori hisoblanadi. Tovarlarining tashqi savdo statistikasi O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududiga olib kirish (import) yoki O‘zbekiston Respublikasi bojxona hududidan olib chiqish (eksport) natijasida mamlakat material resurslari zaxiralari qo‘shiladigan yoki ulardan ayirib tashlanadigan tovarlar hisobini tashqi savdo umumiy hisob tizimi asosida yuritiladi.

TSAda eksport hajmi 1 157,9 mln. AQSh dollariga (7,1 % ga kamaydi) va import hajmi 3 872,4 mln. AQSh dollariga (27,5 % ga ko‘paydi) yetdi. Hisobot davrida -2 714,4 mln. AQSh dollari qiymatida manfiy tashqi savdo balansi qayd etildi.

ANDIJON VILOYATI TASHQI SAVDO AYLANMASIDA ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO‘LGAN DAVLATLAR (2023- yil yanvar- dekabr, mln. AQSh dollari)

Koreya Respublikasi TSA – 1 417,2 Eksport: 0,3 Import: 1 416,9 28,2%	XXR TSA – 1 391,3 Eksport: 65,8 Import: 1 325,5 27,7%	Qozog‘iston TSA – 544,2 Eksport: 535,8 Import: 8,4 10,8%	Rossiya Federatsiya TSA – 330,7 Eksport: 224,3 Import: 106,4 6,6%	Braziliya TSA – 222,3 Eksport: 0,3 Import: 222,0 4,4%
Qirg‘iz Respublikasi TSA – 216,8 Eksport: 176,8 Import: 39,9 4,3%	Meksika TSA – 214,7 Eksport: - Import: 214,7 4,3%	AQSH TSA – 165,6 Eksport: 1,8 Import: 163,8 3,3%	Turkiya TSA – 102,6 Eksport: 24,5 Import: 78,1 2,0%	Hindiston TSA – 56,4 Eksport: 0,3 Import: 56,1 1,1%

Andijon viloyati jahonning 84 mamlakati bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSAning nisbatan salmoqli hissasi Koreya Respublikasida (28,2 %), XXRda (27,7 %), Qozog‘istonda (10,5 %), Rossiya Federatsiyasida (6,6 %), Braziliya (4,4 %) va Qirg‘iz Respublikasida (4,3 %) qayd etilgan.

ANDIJON VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI

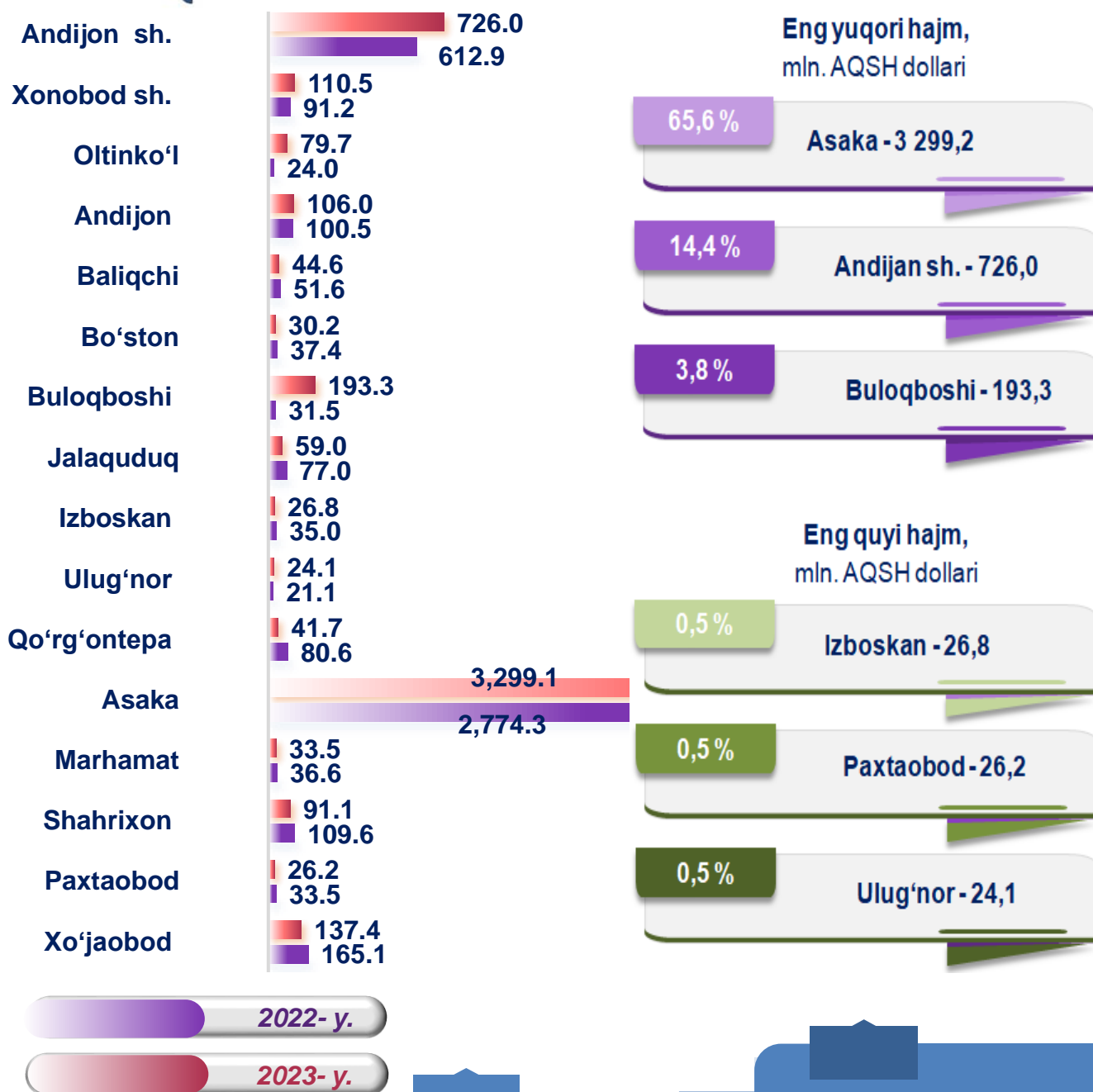
(yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

Davlatlar	2021- y.	2022- y.	2023- y.
Koreya Respublikasi	1 258,1	1 552,2	1 417,2
 <i>Eksport</i>	0,9	0,9	0,3
<i>Import</i>	1257,2	1551,3	1416,9
XXR	525,0	639,4	1 391,3
 <i>Eksport</i>	156,8	58,7	65,8
<i>Import</i>	368,2	580,7	1325,5
Qozog'iston	358,1	463,9	544,2
 <i>Eksport</i>	348,0	454,7	535,8
<i>Import</i>	10,1	9,2	8,4
Rossiya Federatsiyasi	280,3	459,5	330,7
 <i>Eksport</i>	89,6	181,3	224,3
<i>Import</i>	190,6	278,1	106,4
Braziliya	17,9	68,3	222,3
 <i>Eksport</i>	0,1	0,5	0,3
<i>Import</i>	17,8	67,9	222,0
Qirg'iz Respublikasi	329,8	465,5	216,7
 <i>Eksport</i>	300,0	429,5	176,8
<i>Import</i>	29,9	36,0	39,9
Meksika	6,1	86,4	214,7
 <i>Eksport</i>	0,00005	0,0001	0,0
<i>Import</i>	6,1	86,4	214,7
AQSh	70,5	82,8	165,6
 <i>Eksport</i>	0,3	0,3	1,8
<i>Import</i>	70,2	82,5	163,8
Turkiya	94,9	110,2	102,6
 <i>Eksport</i>	32,3	40,5	24,5
<i>Import</i>	62,6	69,7	78,1
Hindiston	18,1	37,8	56,4
 <i>Eksport</i>	0,4	1,0	0,3
<i>Import</i>	17,7	36,8	56,1

Davlatlar		2021-y.	2022-y.	2023-y.
Germaniya		22,8	37,9	42,6
	<i>Eksport</i>	1,0	0,7	0,3
	<i>Import</i>	21,8	37,2	42,3
Belarus		4,5	9,3	39,3
	<i>Eksport</i>	1,7	3,4	33,3
	<i>Import</i>	2,8	5,9	6,0
Slovakiya		6,0	12,6	30,6
	<i>Eksport</i>	0,0	0,001	0,0
	<i>Import</i>	6,0	12,6	30,6
Ozarbayjon		8,3	23,5	26,3
	<i>Eksport</i>	7,2	23,0	26,2
	<i>Import</i>	1,1	0,5	0,1
Afg'oniston		3,4	10,6	22,3
	<i>Eksport</i>	3,2	10,6	22,3
	<i>Import</i>	0,2	0,01	0,003
Tojikiston		4,7	15,8	20,8
	<i>Eksport</i>	1,9	14,4	20,1
	<i>Import</i>	2,8	1,4	0,7
Vetnam		3,6	1,0	17,3
	<i>Eksport</i>	0,4	0,01	0,04
	<i>Import</i>	3,2	1,0	17,3
Italiya		15,9	13,4	14,9
	<i>Eksport</i>	2,3	4,7	2,0
	<i>Import</i>	13,6	8,7	13,9
Polsha		11,6	11,7	16,0
	<i>Eksport</i>	1,3	1,3	0,6
	<i>Import</i>	10,3	10,4	15,4
Chexiya		17,8	24,4	15,8
	<i>Eksport</i>	0,05	0,1	0,0
	<i>Import</i>	17,7	24,2	15,8

ANDIJON VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA TASHQI SAVDO AYLANMASI (2023- yil yanvar-dekabr)*

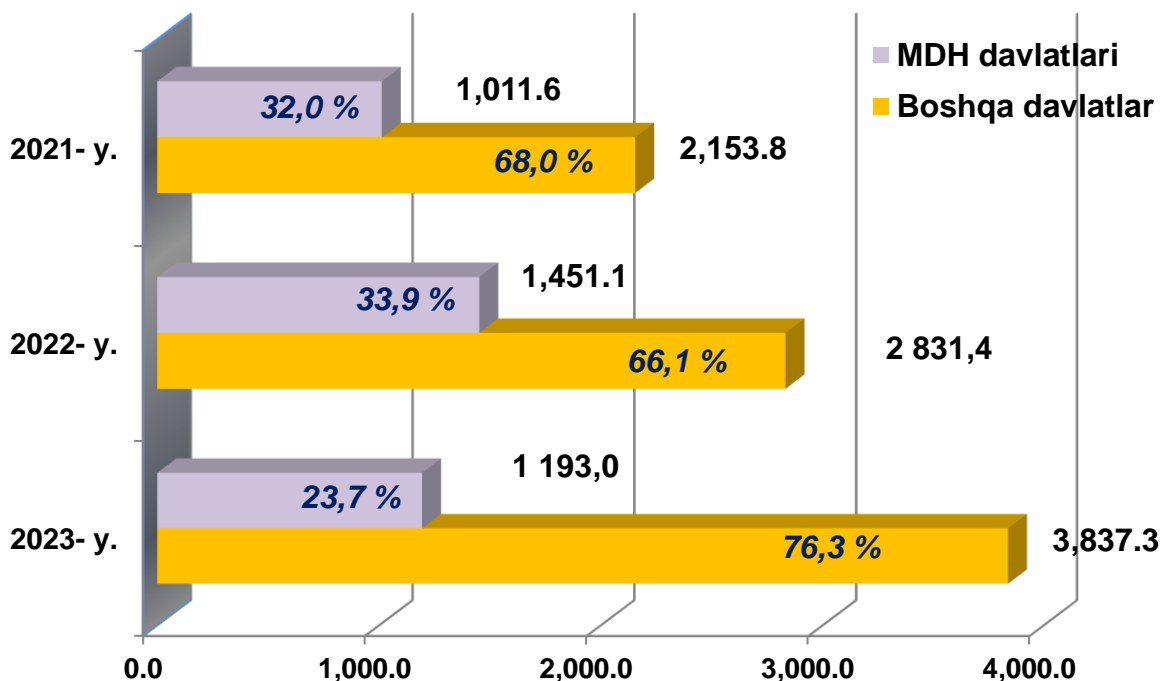

Viloyatda tashqi savdo aylanmasi tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tumani 65,5 % ulush bilan 3 299,2 mln. AQSh dollarini, eng quyi ulushni esa Ulug'nor tumani 0,5 % ulush bilan 24,1 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, shaharlar va tumanlari bo'yicha taqsimlanmagan

ANDIJON VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

2023- yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 23,7 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi ulushi 2022- yilning mos davriga nisbatan 10,2 % ga kamaydi.

Andijonning boshqa xorijiy davlatlar bilan TSAsi 2023- yilning yanvar-dekabr oylarida 2022- yilning mos davriga nisbatan 10,2 % ga ko'paydi va jami TSAdagi ulushi 76,3 % ni tashkil etdi.

Andijon viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasi 2023- yil yanvar-dekabr holatiga ko'ra, 1 193,1 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Shundan eksport 1 027,7 mln. AQSh dollariga yetgan bo'lsa, import 165,3 mln. AQSh dollari qiymatida qayd etildi.

ANDIJON VILOYATINING MDH DAVLATLARI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI (2023- yil yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari)

Rossiya Federatsiyasi

TSA – 330,7
Eksport – 224,3
Import – 106,4

Qozog'iston

TSA – 544,2
Eksport – 535,8
Import – 8,4

Qirg'iz Respublikasi

TSA – 216,7
Eksport – 176,8
Import – 39,9

Ozərbayjan

TSA – 26,3
Eksport – 26,2
Import – 0,1

Belarus Respublikasi

TSA – 39,3
Eksport – 33,3
Import – 6,0

Tojikiston

TSA – 20,8
Eksport – 20,1
Import – 0,7

Moldova Respublikasi

TSA – 2,9
Eksport – 2,4
Import – 0,5

Ukraina

TSA – 7,8
Eksport – 4,7
Import – 3,1

Turkmaniston

TSA – 3,7
Eksport – 3,4
Import – 0,3

Armaniston

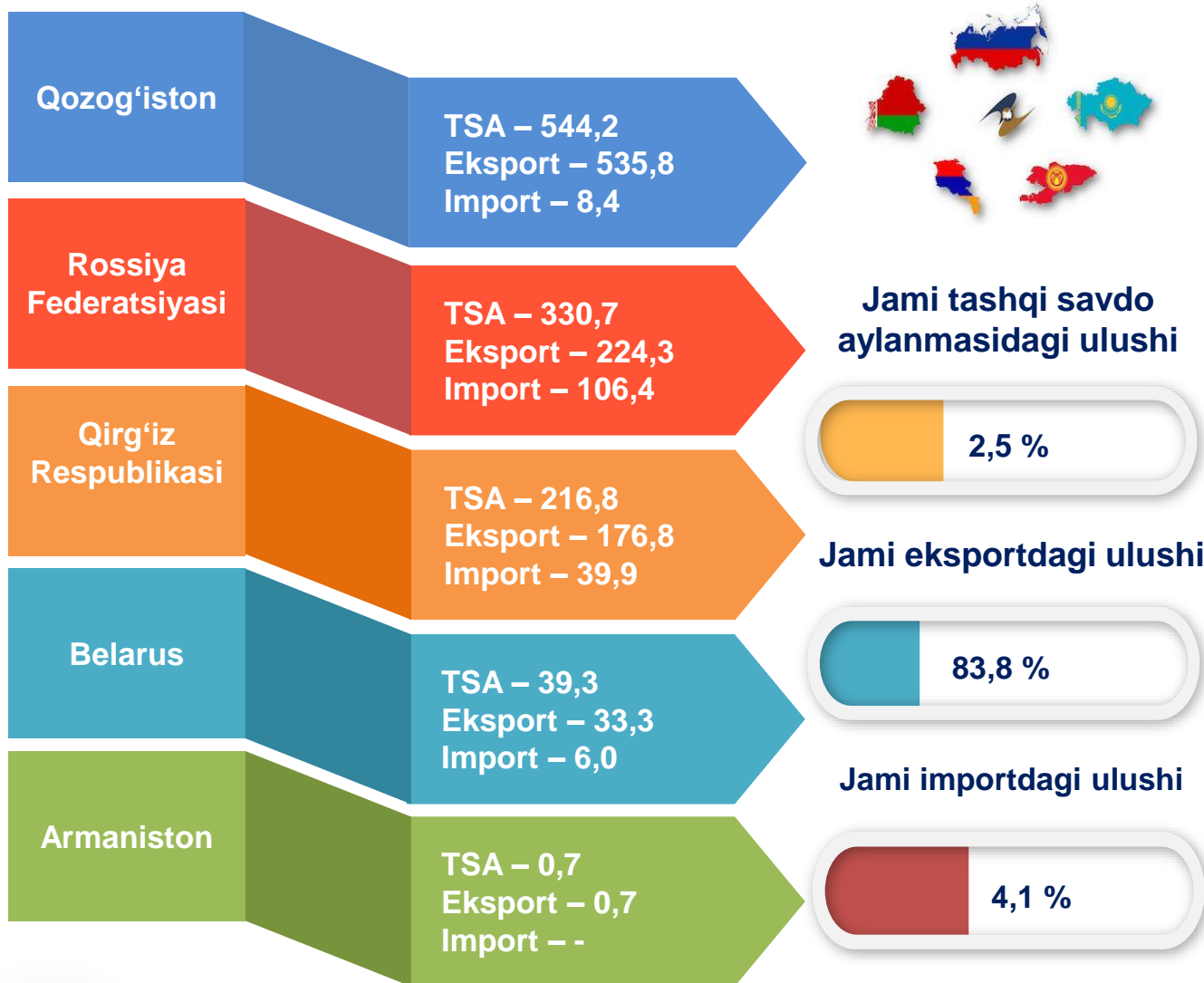
TSA – 0,7
Eksport – 0,7
Import – -

Andijon viloyatining MDH mamlakatlari bilan tashqi savdo aylanmasining eng yuqori ulushi Qozog'iston (46,5 %), Rossiya Federatsiyasi (26,6 %) hamda Qirg'iz Respublikasi (18,6 %) bilan qayd etildi.

ANDIJON VILOYATINING YEOIIGA A'ZO DAVLATLAR BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI

(yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

Andijon viloyatining Yevroosiyo iqtisodiy ittifoqiga a'zo davlatlar bilan tashqi savdo aylanmasi 1 131,7 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Shundan, eksport hajmi 970,9 mln. AQSh dollari, import hajmi esa 160,7 mln. AQSh dollariga yetdi.

Shuni ta'kidlash lozimki, YEOIning a'zo davlatlari (Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi, Qirg'iz Respublikasi, Belarus va Armaniston) o'rtasida tovarlar va xizmatlar harakati, migrantlar harakatlanishi va kapital harakatining erkinligi ta'minlangan bo'lib, yagona bojxona tizimiga ega bo'lgan umumiy iqtisodiy hudud shakllantirilgan.

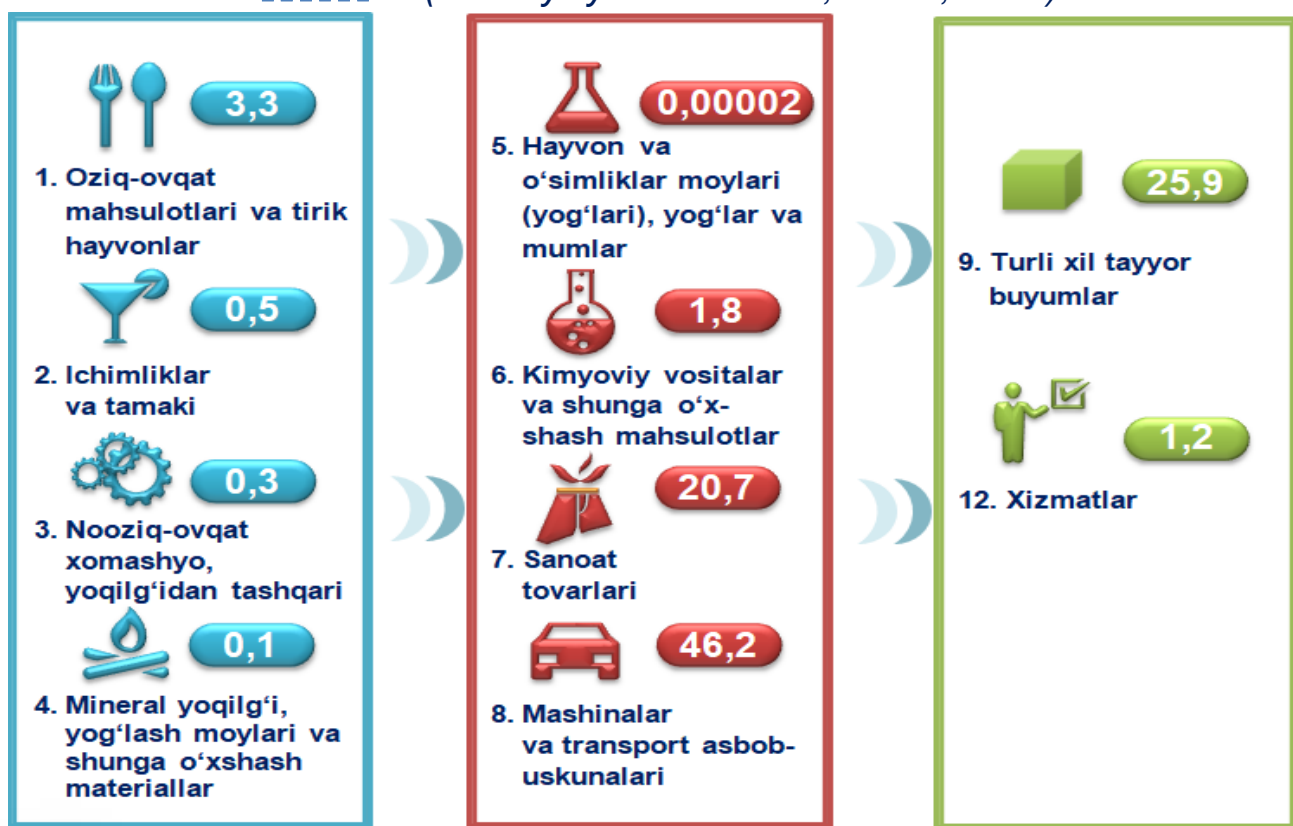
ANDIJON VILOYATI EKSPORTI

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'rishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Mamlakatning eksport salohiyatini oshirish, eksportyorlarni davlat tomonidan qo'llab-quvvatlash, eksportbop mahsulotlar nomenklaturasini kengaytirish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasida eksportyorlar soni 439 taga yetdi va ular tomonidan 1 157,9 mln. AQSh dollari qiymatidagi (2022-yilning mos davriga nisbatan 7,1 % ga kamaydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

XSST* BO'YICHA EKSPORT TARKIBI (2023- yil yanvar-dekabr, ulushi, % da)

Andijon viloyatida tovarlar tashqi savdosi statistik ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

ANDIJON VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI

(yanvar-dekabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	mln. AQSh dollari		O'zgarish sur'ati, % da		Umumiy hajmga nisbatan, % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami eksport	1 246,5	1 157,9	127,3	92,9	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	40,0	38,0	101,1	94,9	3,2	3,3
Ichimliklar va tamaki	2,1	5,7	15,9 m	2,7 .	0,2	0,5
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	5,9	3,7	52,2	63,4	0,5	0,3
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	10,7	1,3	33,9 m	12,5	0,8	0,1
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar	26,3	21,0	11,6 m	79,9	2,1	1,8
Sanoat tovarlari	285,1	239,7	91,1	84,1	22,9	20,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	473,6	535,0	129,9	113,0	38,0	46,2
Turli xil tayyor buyumlar	389,4	300,0	162,2	77,0	31,2	25,9
Xizmatlar	13,4	13,5	174,6	101,0	1,1	1,2

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 98,9 % ni tashkil etib, ular mashinalar va transport asbob uskunalari (46,2 %), turli xil tayyor buyumlar (25,9 %), sanoat tovarlari (20,7 %), kimyoviy vositalar (1,8 %) va oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (3,3 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

ANDIJON VILOYATINING XSST BO'YICHA EKSPORTI TARKIBI (2023-yil yanvar-dekabr)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollari	2022- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	35 658,9	93,0
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	957,5	10,7 m.
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	845,4	86,3
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	312,0	54,2
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	201,6	74,3 m.
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	9,7	98,6 m.
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	5 705,9	2,7 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	2 513,1	49,6
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	572,1	164,5
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	424,9	103,4
56-bo'limga kiritilgandan tashqari o'gitlar uchun xomashyo va mineral xomashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	122,7	148,5
Probka va yo'goch-taxtalar	117,5	6,5 m.
Metall rudalari va metall parchalari	3,1	-
Tabiiy kauchuk (sun'iy kauchuk va regeneratsiya qilingan rezina ham)	1,4	-
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	1 333,7	12,6
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari, xom, tozalangan yoki fraktsiyalangan	0,2	31,8
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	18 877,2	87,2
Noorganik kimyo moddalari	766,7	109,0
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari; xojaxona preparatlari, polirovkalash va yuvish vositalari	596,2	3,3 m.
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	275,1	180,4
Birlamchi shakldagi plastmassalar	230,5	28,5
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	225,1	181,2
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	20,4	0,8
Organik kimyo moddalari	10,6	38,3

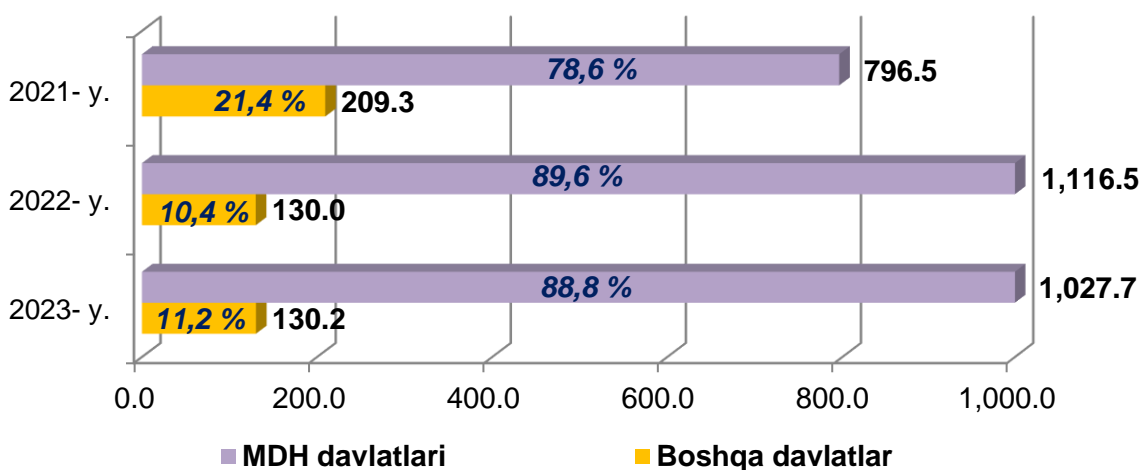
XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollari	2022- yilning mos davriga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	221 890,3	94,6
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	5 348,3	19,6
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	5 002,7	46,5
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	3 033,7	59,5
Rangli metallar	1 563,1	142,1
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan	1 528,3	79,5
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	1 184,8	28,7
Cho'yan va po'lat	115,2	44,5
Teri, boshqa joyda tasniflanmagan teridan tayyorlangan buyumlar, mo'yna	8,9	127,0
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomobillar (shu jumladan, havo transporti vositalari)	347 674,8	120,7
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	160 039,8	97,4
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar va ularning detallari.	13 980,9	165,6
Elektr mashinalari, apparatlar va asboblar, boshqa joyda tasniflanmagan, va ularning elektr qismlari.	11 032,3	91,1
Boshqa transport uskunolari	1 649,1	11,7 m.
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	467,6	103,9
Kanselyariya mashinalari va ma'lumotlarni avtomatik ravishda qayta ishlash uchun asbob-uskunalar	59,3	4,1 m.
Elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish apparaturalari va uskunolari	46,8	2,2 m.
Metallarni qayta ishlash mashinalari	2,5	33,3
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	278 435,2	78,9
Poyabzal	13 795,2	59,1
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash tikilgan mebel	2 950,2	58,8
Har xil tayyor buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	2 864,9	74,6
Yo'l anjomlari, sumkalar va shunga o'xshash konteynerlar	1 597,0	40,5
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari, boshqa joyda tasniflanmagan	308,6	2,4 m.
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari, boshqa joyda tasniflanmagan	22,9	19,8
Fotografik apparatura, uskuna, ishlatiladigan materiallar va optik buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan; soatlar	5,2	125,0

Andijon tashqi savdo statistikasida sherik mamlakatlarga quyidagilar kiradi: olib kirishda - tovarlar kelib chiqqan mamlakat, agar kelib chiqqan mamlakat noaniq bo'lsa, jo'natib yuborgan mamlakat. Olib chiqishda - tovarlar yuboriladigan mamlakat hisoblanadi.

2023- yilning yanvar-dekabr oylarida MDH mamlakatlariga 1 027,7 mln. AQSh dollari qiymatidagi tovar va xizmatlar eksport qilinib, jami eksportdagi ulushi 88,8 % ini tashkil etdi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA XIZMATLAR EKSPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

2023- yil yanvar-dekabr oylarida tashqi savdo aylanmasida tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkorlarimiz Qozog'iston, Rossiya Federatsiyasi, Qirg'iz Respublikasi, XXR, Belarus, Ozarbayjon va Turkiya kabi davlatlar bo'lgan. Ularning umumiy eksportdagi ulushi 94,0 % ni tashkil etdi.

VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023-yil yanvar-dekabr, % da)

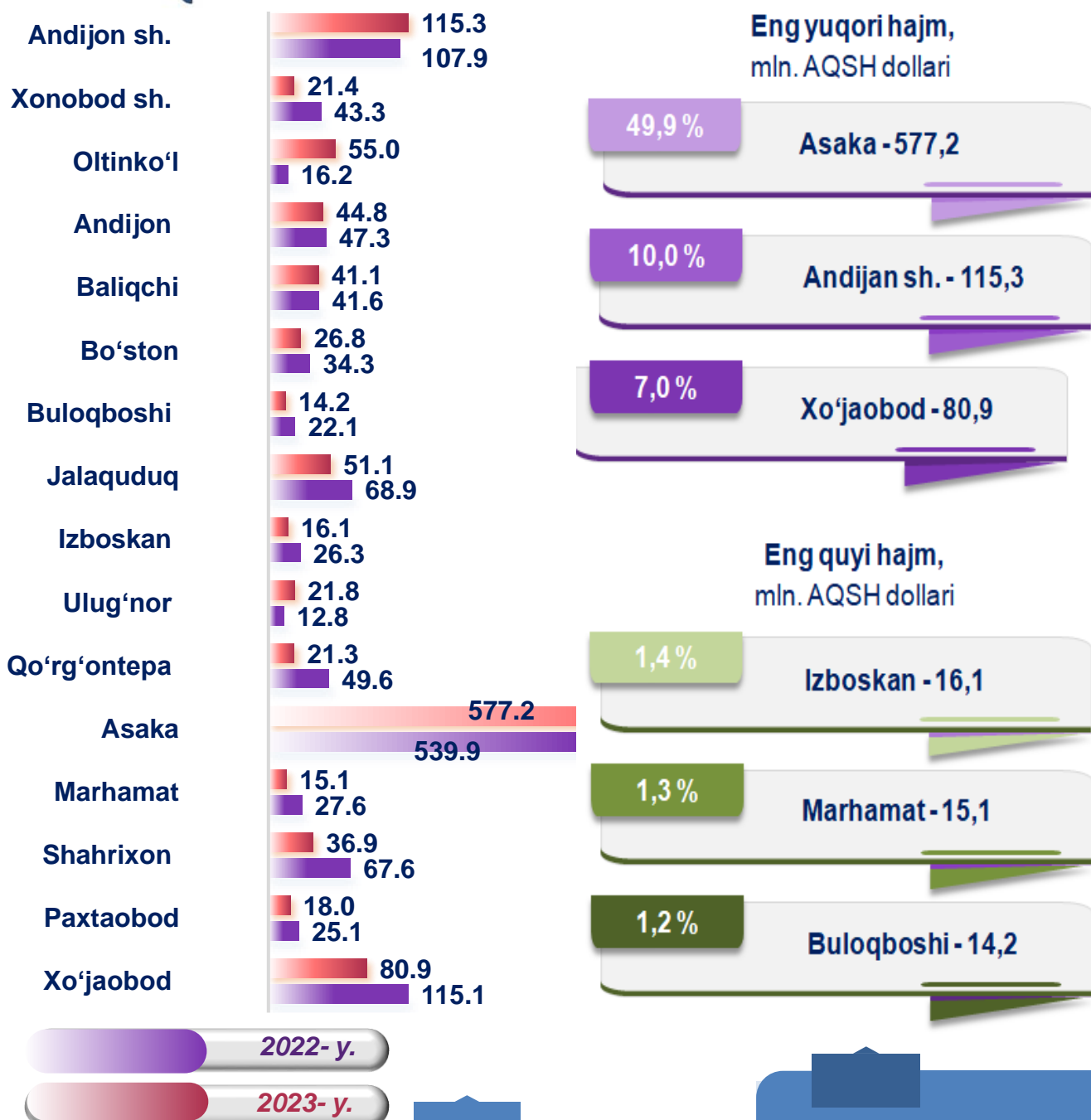

ANDIJON VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI *(yanvar-dekabr, yillar kesimida)*

Davlatlar	mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Egallab turgan o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Qozog'iston	454,7	535,8	130,7	117,8	1	1
Rossiya Federatsiyasi	181,3	224,3	2,0 m.	123,7	3	2
Qirg'iziston	429,5	176,8	143,2	41,2	2	3
Xitoy	58,7	65,8	37,5	112,1	4	4
Belarus	3,4	33,3	197,4	9,7 m.	12	5
Ozarbayjon	23,0	26,2	3,2 m.	113,6	6	6
Turkiya	40,5	24,5	125,5	60,5	5	7
Afg'oniston	10,6	22,3	3,3 m.	2,1 m.	8	8
Tojikiston	14,4	20,1	740,1	139,7	7	9
BAA	0,3	5,8	2,3 m.	19,1 m.	28	10
Ukraina	4,9	4,7	32,3	95,5	9	11
Turkmaniston	0,4	3,5	30,7	9,2 m.	26	12
Moldova Respublikasi	4,4	2,3	99,6	52,9	11	13
Italiya	4,7	2,0	2,1 m.	42,5	10	14
AQSh	0,3	1,8	76,6	6,4 m.	29	15
Pokiston	2,1	1,6	39,9	73,8	14	16
Latviya	2,9	0,9	3,8 m.	33,0	13	17
Bangladesh	0,7	0,8	14,4 m.	123,9	22	18
Polsha	0,4	0,7	5,0 m.	196,9	27	19
Armeniya	1,3	0,6	99,1	42,8	15	20

ANDIJON VILOYATINING HUDUDLAR KESIMIDA EKSPORTI (2023- yil yanvar-dekabr)*

Viloyat eksporti tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tumani 49,9 % bilan 577,2 mln. AQSh dollarini, eng quyi ulushni esa Buloqboshi tumani 1,2 % bilan 14,2 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

* Tabiiy gaz va elektr energiyasi yetkazib berish, shuningdek, maxsus eksport va safarlar bo'yicha rasmiy statistik ma'lumotlar, O'zbekiston Respublikasi viloyatlari, tuman va shaharlari bo'yicha taqsimlanmagan.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan mahsulotlar sifati va hajmi yildan-yilga ortib bormoqda. Jumladan, 2023- yil yanvar-dekabr oylarida 138,7 ming tonna meva va sabzavotlar eksporti amalga oshirilgan bo'lib, ushbu ko'rsatkich 2022- yilning mos davriga nisbatan 23,3 ming tonnaga ko'paydi.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qirg'iz Respublikasi (55,0 %), Rossiya Federatsiyasi (30,2 %), Qozog'iston (5,9 %), Pokiston (2,6 %) hamda Latviya (2,0 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

2023- yil yanvar-dekabr oylarida oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi 37,6 mln. AQSh dollari qiymatidagi meva-sabzavotlar eksport qilindi. Bu ko'rsatkich 2022- yilning mos davriga nisbatan 4,9 % ga kamaydi va jami eksportdagi ulushi 3,3 % ni tashkil etdi.

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI (2023- yil yanvar-dekabr, o'zgarish sur'atlari, qiymatga nisbatan)

<p>Uzum (quritilgan uzumni qo'shgan holda)</p> <p>3,0mln. AQSH dollari</p> <p>6,9 ming tonna</p> <p>↑ 70,9 %</p>	<p>Karam</p> <p>1,7 mln. AQSH dollari</p> <p>8,7 ming tonna</p> <p>↑ 87,5 %</p>	<p>Gilos</p> <p>0,6 mln. AQSH dollari</p> <p>1,0 ming tonna</p> <p>↓ 36,6 %</p>	<p>Pomidor</p> <p>2,1 mln. AQSH dollari</p> <p>4,0 ming tonna</p> <p>↓ 85,1 %</p>
<p>Shaftoli</p> <p>1,5 mln. AQSH dollari</p> <p>2,2 ming tonna</p> <p>↑ 59,3</p>	<p>Bodring</p> <p>1,6 mln. AQSH dollari</p> <p>2,6 ming tonna</p> <p>↑ 2,2 b.</p>	<p>Qovun va tarvuz</p> <p>6,4 mln. AQSH dollari</p> <p>41,8 ming tonna</p> <p>↑ 1,2 b.</p>	<p>Piyoz</p> <p>2,2 mln. AQSH dollari</p> <p>13,0 ming tonna</p> <p>↑ 111,8 %</p>

MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI (2023- yil yanvar-dekabr)

Davlatlar	Ming tonna	Ming AQSh dollari	Ulushi, % da *
 Qirg'iz Respublikasi	107 030,6	20 704,9	55,0
 Rossiya Federatsiyasi	13 224,2	11 356,5	30,2
 Qozog'iston	14 204,0	2 207,7	5,9
 Pokiston	240,8	963,3	2,6
 Latviya	2341,3	757,8	2,0
 Turkiya	320,0	657,9	1,7
 XXR	795,0	551,3	1,5
 Belarus	185,6	277,8	0,7
 Afg'oniston	22,0	88,0	0,2
 Germaniya	40,0	21,8	0,1
 BAA	212,2	18,2	0,05
 Moldova Respublikasi	41,7	15,2	0,04
 Boshqalar	36,0	14,3	0,04

* qiymat ifodasidan

 2023- yil yanvar-dekabr oylarida meva va sabzavotlar eksportining qiymat jihatidan eng katta hajmi Qirg'iz Respublikasiga to'g'ri keldi (meva va sabzavotlar eksporti umumiy hajmining 55,0 %), bu ko'rsatkich Rossiya Federatsiyasiga eksport hajmidan 1,8 barobar ko'p.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI

So'nggi yillarda yengil sanoatda yuqori qo'shilgan qiymatdagi mahsulotlar ishlab chiqarish rivojlanib bormoqda. Yengil sanoat iqtisodiy jihatdan viloyat uchun muhim soha bo'lgani holda, aholi bandligining yuqori darajasini, shuningdek, sanoat salohiyatiga hamda davlatimizning xalqaro nufuziga hissa qo'shilishini ta'minlaydi.

To'qimachilik mahsulotlarining eksporti hajmlarining oshishi bevosita paxta xomashyosini o'rniga tayyor mahsulot ishlab chiqarish va qo'shimcha qiymat yaratish maqsadida amalga oshirilgan islohotlar natijasi sifatida qarash mumkin.

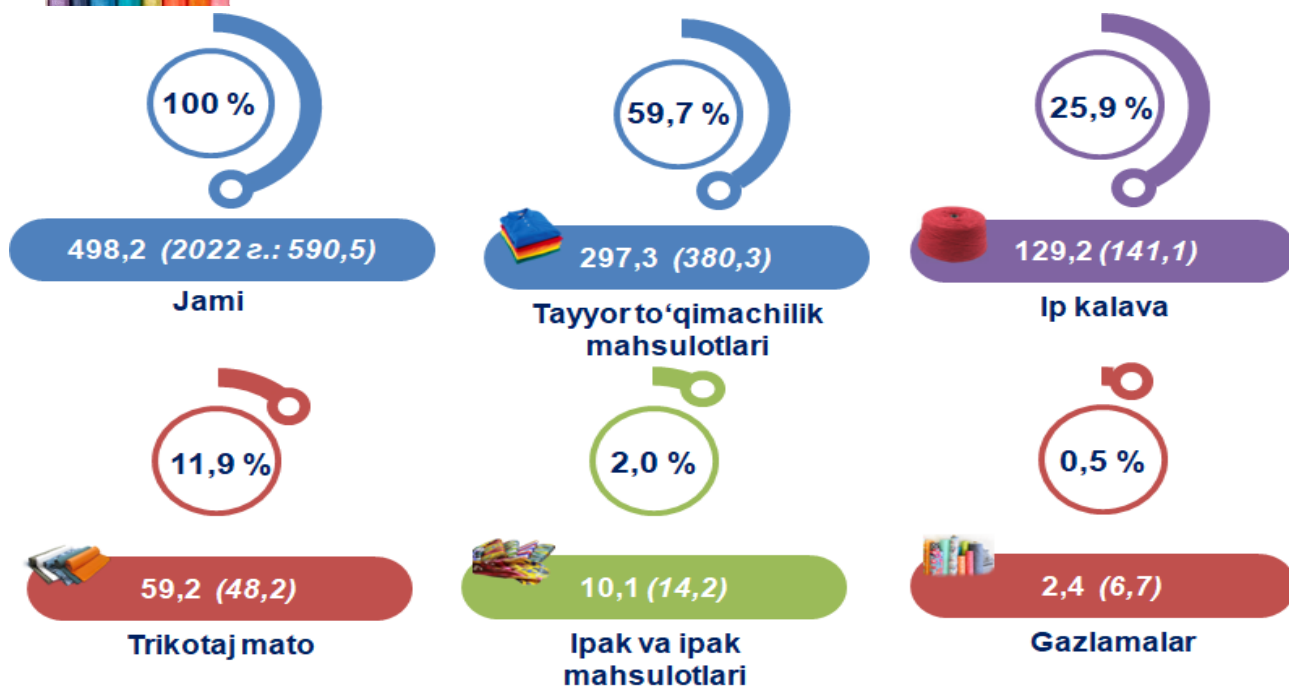
Xususan, 2023- yil yanvar-dekabr oylari yakuni bo'yicha 498,2 mln. AQSh dollarilik to'qimachilik mahsulotlari eksporti amalga oshirilib, umumiy eksportning 46,3 % ini tashkil etib, o'tgan yilga nisbatan 15,6 % ga kamaydi.

Eksport qilingan to'qimachilik mahsulotlari tarkibida tayyor to'qimachilik mahsulotlari (59,7 %), ip kalava (25,9), trikotaj mato (11,9 %) asosiy ulushni egallagan. Yil boshidan 268 turdagi to'qimachilik mahsulotlari dunyoning 26 ta davlatiga eksport qilindi.

TO'QIMACHILIK MAHSULOTLARI EKSPORTI DINAMIKASI

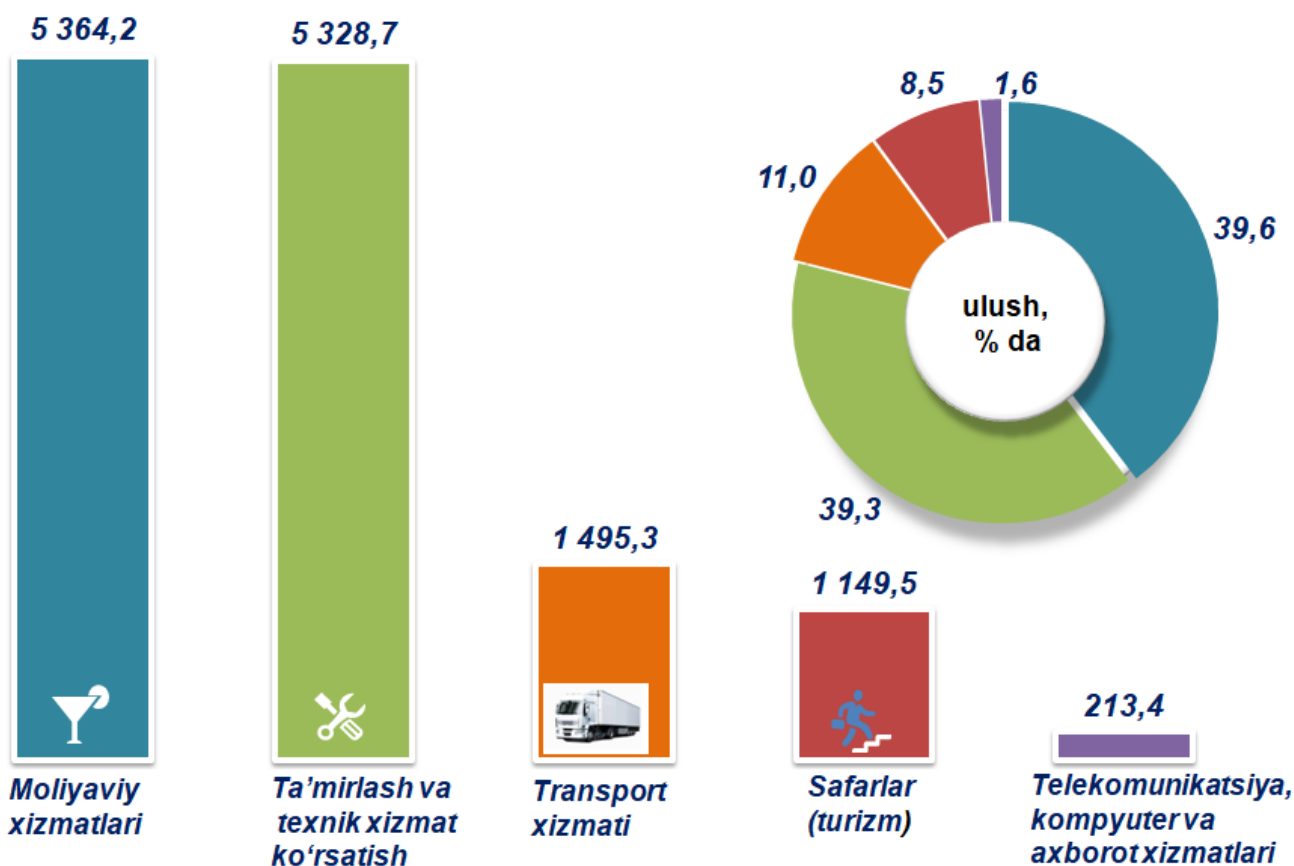
(yanvar-dekabr, ming AQSh dollari)

Mamlakatimizda yangi ishlab chiqarish texnologiyalari va zamonaviy uskunalardan keng foydalanish, sohada sifat menejmenti tizimining joriy etilishi natijasida mehnat unumdorligini oshirishga xizmat qilmoqda. Bu, o'z navbatida, tayyor mahsulotlarga jahon bozorlarida o'z o'rnini topish imkonini beradi.

XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI (2023- yil yanvar-dekabr, ulushi, % da)

 Xizmatlar eksporti hajmi 13,6 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 1,2 % ini tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 1,0 % ga ko'paydi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi moliyaviy xizmatlar (39,6 %), ta'mirlash va texnik xizmat ko'rsatish (39,3 %), transport xizmatlar (11,0 %) va safarlar (turizm) (8,5 %) hissasiga to'g'ri kelgan.

ANDIJON VILOYATINING IMPORTI

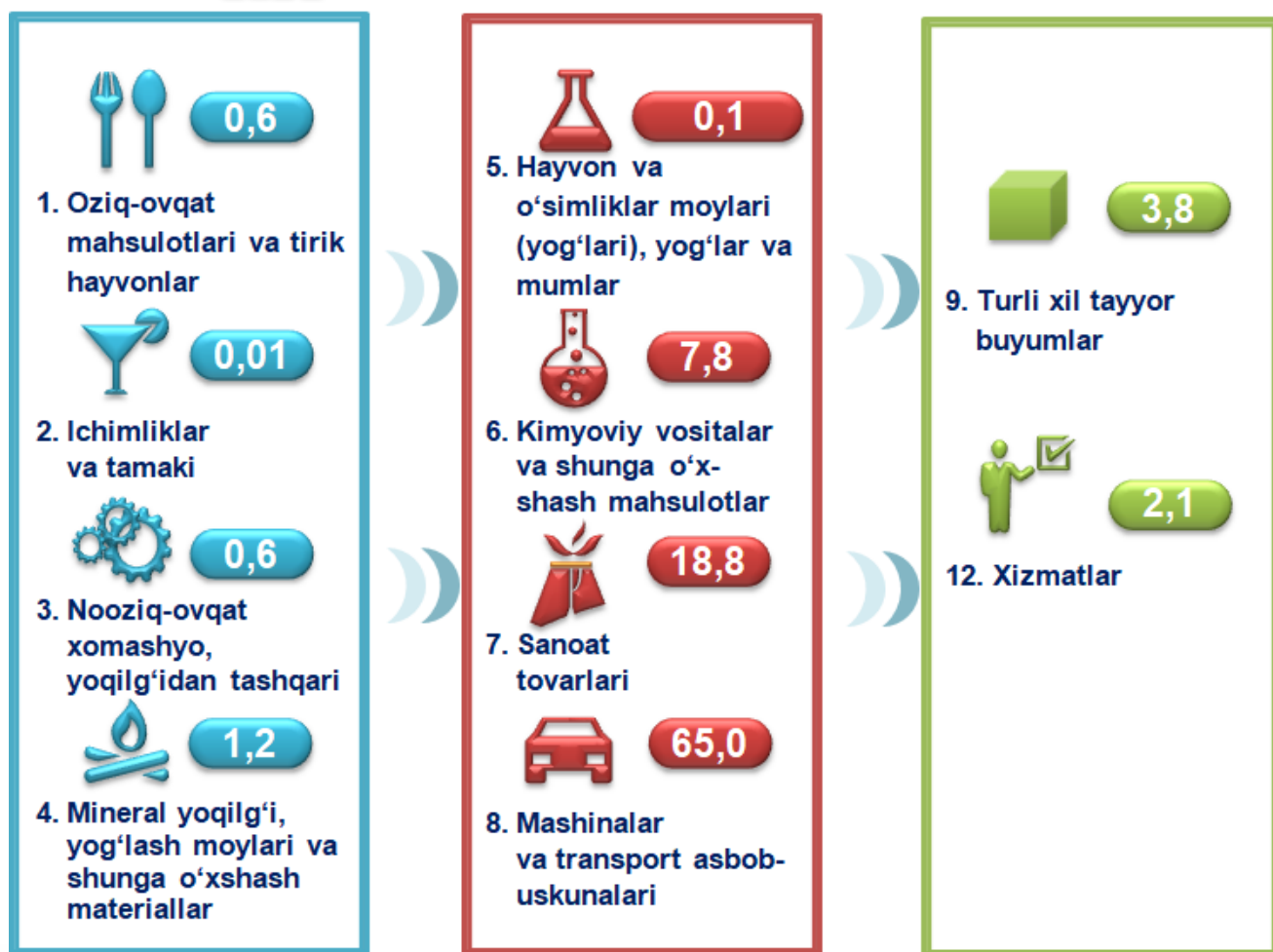

2023- yilning yanvar-dekabr oylarida import hajmi 3 872,4 mln. AQSh dollarini va 2022- yilning mos davriga nisbatan 27,5 % ni tashkil etdi. Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunolari (65,0 %), sanoat tovarlari (18,8 %) hamda kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar (7,8 %) hisobiga to'g'ri keldi.

XSST BO'YICHA IMPORT TARKIBI

(2023-yil yanvar-dekabr, ulushi, % da)

Tovarlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2023- yilning yanvar-dekabr oylarida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 950,5 mln. AQSh dollariga ko'paydi va 3 791,0 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 81,4 mln. AQSh dollariga yetdi.

ANDIJON VILOYATINING XSST BO‘YICHA IMPORTI TARKIBI (yanvar-dekabr, yillar kesimida)

XSST tarkibi	mln. AQSh dollari		O‘shish sur‘ati, % da		Umumiy hajmga nis- batan, % da	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Jami import	3 036,0	3 872,4	138,8	127,5	100,0	100,0
<i>shu jumladan:</i>						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	17,5	23,4	81,0	133,9	0,6	0,6
Ichimliklar va tamaki	0,1	0,3	20,9 m.	2,5 m.	0,0	0,01
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg‘idan tashqari	22,3	24,1	111,9	107,8	0,7	0,6
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xshash materiallar	16,9	46,5	165,3	2,7 m.	0,6	1,2
Hayvon va o‘simliklar moylari (yog‘lari), yog‘lar va mumlar	1,6	3,2	74,4	2,0 m.	0,1	0,1
Kimyoviy vositalar va shunga o‘xshash mahsulotlar	219,9	300,7	172,3	136,8	7,2	7,8
Sanoat tovarlari	662,2	726,6	159,4	109,7	21,8	18,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	1 788,2	2 519,2	128,5	140,9	58,9	65,0
Turli xil tayyor buyumlar	111,7	147,0	125,8	131,6	3,7	3,8
Xizmatlar	195,6	81,4	179,9	41,6	6,4	2,1

XSST BO'LIMI BO'YICHA AYRIM MAHSULOTLAR IMPORTI TARKIBI (2023- yil yanvar-dekabr)

XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollari	2022- yilga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Tirik hayvonlar, 03 bo'limga kiritilgan hayvonlardan tashqari	5 967,4	92,4
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	5 390,9	173,6
Sabzavotlar va mevalar	3 785,2	146,1
Sut mahsulotlari va qush tuxumlari	2 485,1	2,4 m.
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	2 436,5	48,9 m.
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	1 945,2	97,4
Hayvonlar uchun ozuqalar (maydalanmagan donlardan tashqari)	944,7	150,7
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	393,3	25,7
Go'sht va go'sht mahsulotlari	44,7	57,8
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	323,8	2,5 m.
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari		
Probka va yog'och-taxtalar	7 917,8	107,9
To'qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	7 863,8	102,1
Tabiiy kauchuk (sun'iy va regeneratsiya qilingan rezina ham)	5 186,8	129,4
Hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari, boshqa joyda tasniflanmagan	1 823,0	104,9
56 bo'limga kiritilgandan tashqari o'g'itlar uchun xom-ashyo va mineral xom-ashyo (ko'mir, neft va qimmatbaho toshlardan tashqari)	685,0	92,1
Qog'oz massasi va makulatura	240,1	111,5
Moy olinadigan urug'lar va moy olinadigan mevalar	221,9	44,8
Metall rudalari va metall parchalari	125,2	146,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o'xshash materiallar	25 099,1	3,8 m.
Ko'mir, koks va briketlar	19 203,7	186,7
Tabiiy yoki sun'iy gaz	2 199,9	152,5 m.
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar		
O'simlik moylari va yog'lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	2 962,2	2,0 m.
Hayvonlar va o'simliklar moylari va yog'lari, qayta ishlangan; hayvonlar va o'simliklardan kelib chiqqan mumlar	221,2	2,4 m.
Kimyoviy vositalar va shunga o'xshash mahsulotlar		
Noorganik kimyo moddalari	96 444,5	140,5
Birlamchi shakldagi plastmassalar	63 737,2	124,7
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	52 885,0	123,1
Bo'yaydigan va terini oshlovchi moddalar va bo'yoqlar	32 521,1	143,5
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	20 892,6	149,5
Organik kimyo moddalari	17 424,9	119,7
Birlamchi shaklda bo'lmagan plastmassalar	13 367,5	3,0 m.
O'g'itlar (272 guruhga kiritilganlardan tashqari)	1 722,1	2,5 m.
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari; xojatxona preparatlari, polirovkalash va yuvish vositalari	1 715,2	2,1 m.

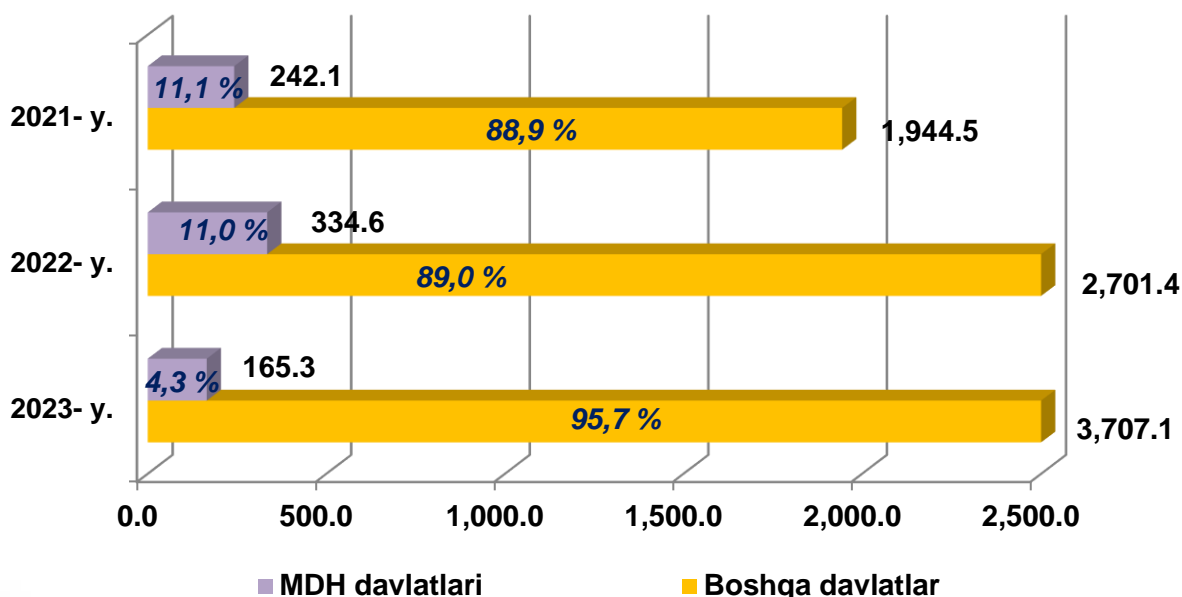
XSST bo'limi nomi	Ming AQSh dollari	2022- yilga nisbatan, % da
Sanoat tovarlari		
Cho'yan va po'lat	262 026,3	98,8
Rezina buyumlari, boshqa joyda tasniflanmagan	175 968,7	127,0
Metallardan tayyorlangan buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	163 740,1	109,5
To'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar	70 879,5	108,0
Ruda bo'lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	32 899,7	137,6
Rangli metallar	15 011,4	111,0
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebeldan tashqari)	3 619,0	127,8
Qog'oz, karton va qog'oz massasi, qog'oz yoki kartondan tayyorlangan buyumlar	1 789,0	64,3
Teri, boshqa joyda tasniflanmagan teridan tayyorlangan buyumlar, mo'yna	634,3	8,4 m.
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Avtomobillar (havo podushkalaridagi transport vositalari ham)	1 601 567,2	125,2
Aniq sohalar uchun maxsus mo'ljallangan mashinalar	244 373,0	142,6
Sanoat uchun maxsus bo'lmagan mashinalar va asbob-uskunalar va ularning detallari, boshqa joyda tasniflanmagan	232 137,7	167,9
Elektr mashinalari, apparatlar va asboblar, boshqa joyda tasniflanmagan, va ularning elektr qismlari (boshqa joyda tasniflanmagan elektr maishiy asboblarning elektr bo'lmagan qismlari ham)	187 737,9	2,2 b.
Energiya generatori mashinalari va asbob-uskunalar	128 694,1	2,1 m.
Kanslyariya mashinalari va ma'lumotlarni avtomatik ravishda qayta ishlash uchun asbob-uskunalar	63 800,6	3,9 m.
Elektr aloqasi, ovozni yozish va ovozni eshittirish apparaturalari va uskunolari	38 590,8	156,4
Metallarni qayta ishlash mashinalari	19 325,9	182,9
Boshqa transport uskunolari	3 027,2	2,5 m.
Turli xil tayyor buyumlar		
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari, boshqa joyda tasniflanmagan	67 680,0	144,7
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash tikilgan mebel	45 953,9	108,0
Har xil tayyor buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan	21 333,6	146,4
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya, isitish va yoritish uskunolari uchun armatura va mahkamlash moslamalari, boshqa joyda tasniflanmagan	8 004,7	2,2 b.
Poyabzal	1 704,9	112,2
Kiyim-kechaklar va kiyim-kechak anjomlari	1 390,6	187,8
Yo'l anjomlari, sumkalar va shunga o'xshash konteynerlar	697,6	92,1
Fotografik apparatura, uskuna, ishlatiladigan materiallar va optik buyumlar, boshqa joyda tasniflanmagan; soatlar	204,3	17,6

2023- yil yanvar-dekabr natijalariga ko'ra, MDH mamlakatlaridan import ulushi 4,0 % ni tashkil etib, 2022- yilning mos davriga nisbatan 38,8 % ga ko'paydi.

MDH VA BOSHQA DAVLATLARDAN TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI

(yanvar-dekabr, mln. AQSh dollari, ulushi, % da)

2023- yil yanvar-dekabr oylarida Andijon viloyati 75 ta davlatdan tovar va xizmatlar importini amalga oshirdi. Yetti yirik hamkor davlatlar (Koreya Respublikasi, XXR, Braziliya, Meksika, AQSh, Rossiya Federatsiyasi va Turkiya) jami importning 5/4 qismini tashkil etdi.

VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI (2023- yil yanvar-dekabr, % da)

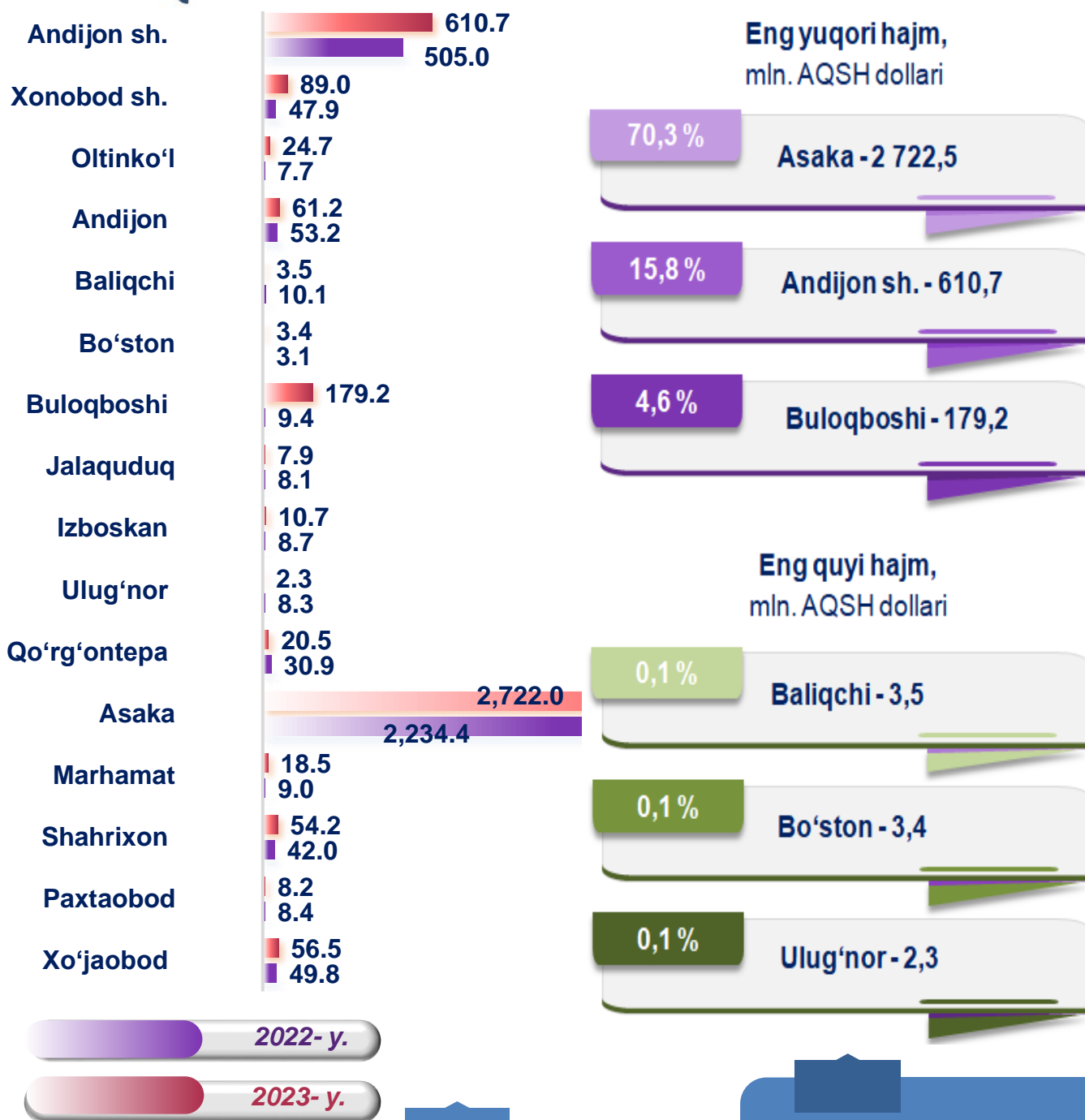

ANDIJON VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARDAN AMALGA OSHIRGAN IMPORTI HAJMLARI VA O'SISH SUR'ATLARI (yanvar-dekabr, yillar kesimida)

Davlatlar	mln. AQSh dollari		O'sish sur'ati, % da		Umumiy hajmdagi o'rni	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Koreya Respublikasi	1 551,3	1 416,9	123,4	91,3	1	1
Xitoy	580,7	1 325,5	157,7	2,3 m.	2	2
Braziliya	67,9	222,0	3,8 m.	3,3 m.	8	3
Meksika	86,4	214,7	14,1 m.	2,5 m.	4	4
AQSh	82,5	163,8	117,6	198,5	5	5
Rossiya Federatsiyasi	278,1	106,4	145,9	38,3	3	6
Turkiya	69,7	78,1	111,2	112,0	6	7
Hindiston	36,8	56,1	2,1 m.	152,4	10	8
Germaniya	37,2	42,3	170,1	113,8	9	9
Qirg'iziston	36,0	39,9	120,6	110,8	11	10
Slovakiya	12,6	30,6	2,1 m.	2,4 m.	13	11
Vetnam	1,0	17,3	30,2	17,6 m.	38	12
Chexiya	24,2	15,8	136,6	65,0	12	13
Polsha	10,4	15,4	101,3	147,7	14	14
Italiya	8,7	13,0	63,8	148,7	18	15
Shveysariya	68,7	12,5	10,1 m.	18,2	7	16
Tailand	9,4	12,0	70,5	128,0	16	17
Eron Islom Respublikasi	9,5	11,3	100,4	118,8	15	18
Tayvan	4,8	9,8	152,1	2,1 m.	20	19
Qozog'iston	9,2	8,4	90,8	91,9	17	20

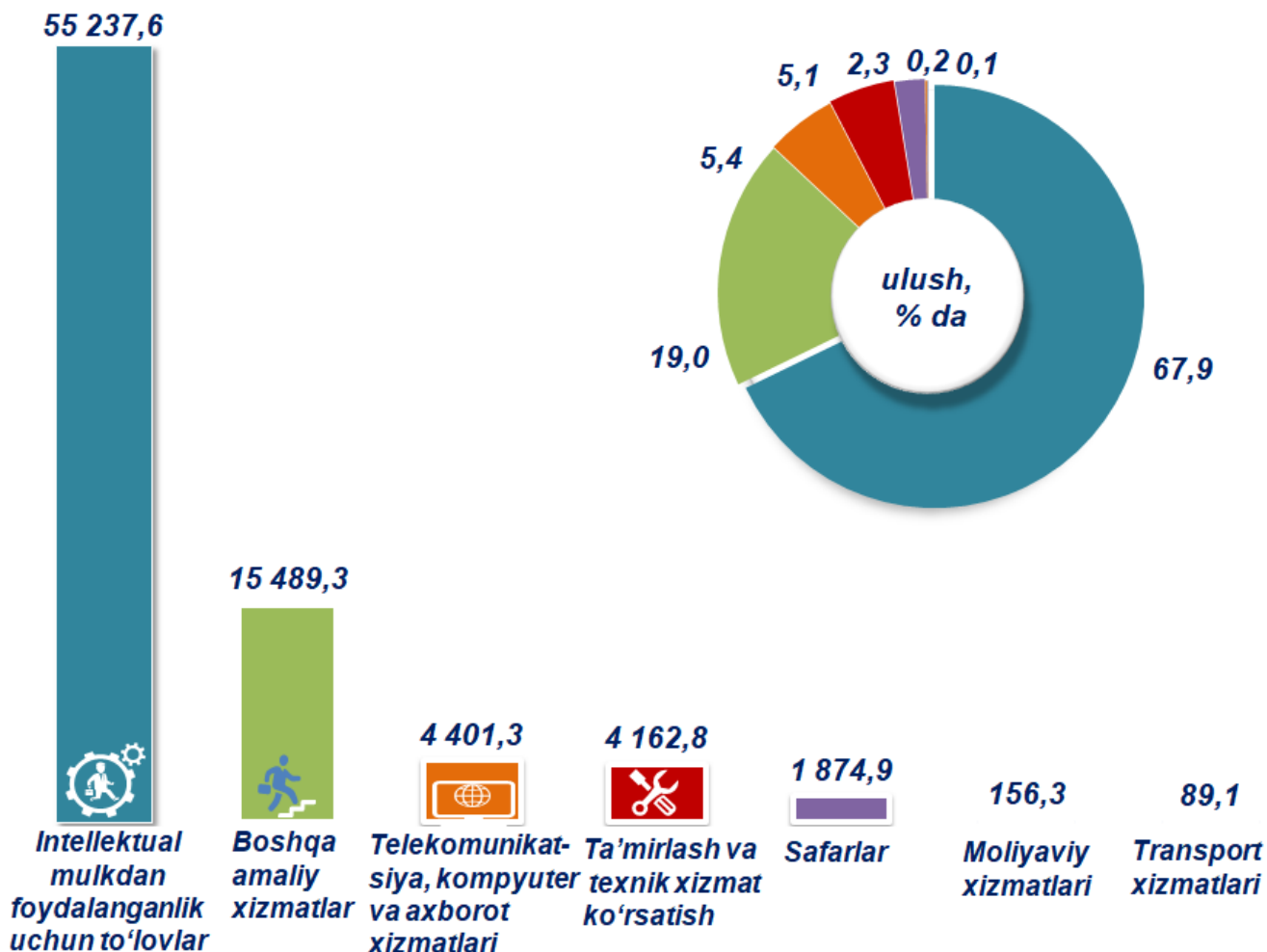
ANDIJON VILOYATIINING HUDUDLAR KESIMIDA IMPORTI (2023- yil yanvar-dekabr)

Viloyat importi tarkibida eng yuqori ulushni Asaka tumani 70,3 % bilan 2 722,0 mln. AQSh dollarini, eng quyi ulushni esa Ulug'nor tumani 0,1 % bilan 2,3 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI (2023- yil yanvar-dekabr, ulushi, % da)

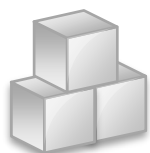

2023- yilning yanvar-dekabr oylari yakuni bilan xizmatlar importi hajmi 81,4 mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 2,1 % ini tashkil etdi va o'tgan yilga nisbatan 58,4 % ga kamaydi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi Intellectual mulkdan foydalanganlik uchun to'lovlar, boshqa joyda tasniflanmagan (67,9 %), amaliy xizmatlar (19, %)ga tegishli bo'ldi.

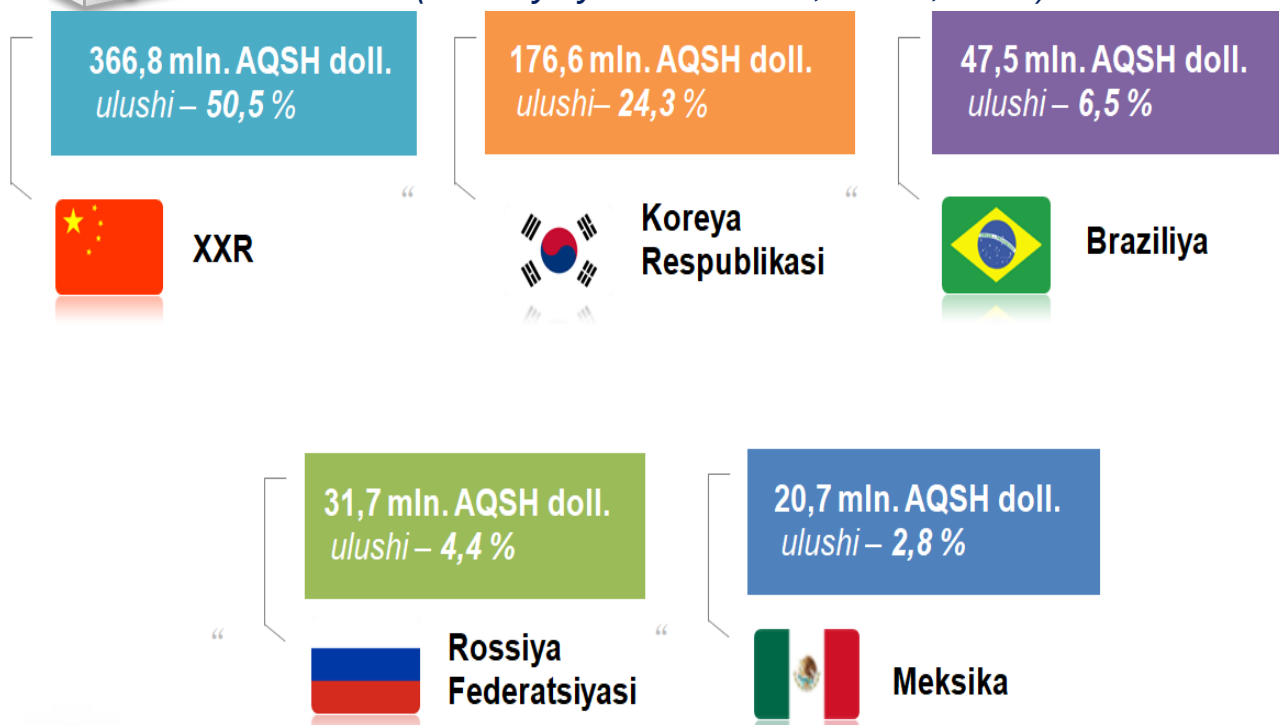
SANOAT MAHSULOTLARI IMPORTI

2023- yil yanvar-dekabr oylarida import tarkibida sanoat mahsulotlari tovarlari hajmi 726,6 mln. AQSh dollarini tashkil etib, o'tgan yilning shu davriga nisbatan 9,7 % ga ko'paydi hamda importning umumiy hajmidagi ulushi 18,8 % ga yetdi.

SANOAT MAHSULOTLARI IMPORT QILINGAN ASOSIY HAMKOR DAVLATLAR

(2023- yil yanvar-dekabr, ulushi, % da)

Sanoat mahsulotlari importi asosan cho'yan yoki legirlanmagan po'lat (262,0 mln. AQSh dollari), rezina buyumlari (176,0 mln. AQSh dollari), metallardan tayyorlangan buyumlar (163,7 mln. AQSh dollari), to'qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o'xshash mahsulotlar (70,9 mln. AQSh dollari) va boshqalardan tashkil topgan.